

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

מה אומרת התנ"ך על ריסון עצמי (מתינות)? — חלק 2 • כתובים לפי KJV עם מספרי סטרונוג

חלק 2 • לימוד חדש הבנוי על דוקטרינה מקראית יסודית

מתינות — תורה מקראית יסודית

דבר פתיחה

הפרישות היא גבורתו של אדם המפנית כלפי עצמו. היסוד כבר הניח זאת: הפרישות היא שליטה עצמית, פרי הרוח; והאדם המאבד אותה מוכר את עצמו, כדרך שאחאב מכר את עצמו לעשות רע. עתה באים עדים חדשים אל אותה האמת. המלה היוונית היא egkrateia (G1466, שליטה עצמית), הבנויה על kratos (G2904, כח) — כח פנימי, שליטה על עצמך. המלה העתיקה היא mashal (H4910, למשל), המלה למושל; והחכם שם את המלה הזאת על רוחו של האדם עצמו. שים לב היטב לזאת: אדם יכול ללכד עיר ובכל זאת להיות נלכד על ידי תאוותיו שלו. המושל ברוחו טוב מגבור; ומי שאין לו ממשלה הוא עיר פרוצה אין חומה, וכל אויב נכנס ישר פנימה. אך הפרי הזה צומח מן הרוח, לא מן הטבע החוטי. הנה מפכח בדעתך. שקד על המשמר. רסן את הגוף. החלט בלבך. כפי שדניאל החליט. ברח, כפי שיוסף ברח. כי החסד מלמד אותנו לומר לא לאי־יִצְאֵת שמים ולתאוות העולם, והאדם בעל השליטה העצמית רץ לעבר עטרה שאינה נובלת לעולם. חקר זאת היטב.

שלוש שאלות שמחקר זה עונה עליהן:

1. מהי מתינות, ומאין היא באה — מן הטבע החוטי, או מן הרוח?
2. מהו אדם המושל ברוחו, ומהו אדם אשר אין לו שליטה על רוחו?
3. כיצד האדם המרוסן שומר על גופו במשמעת, ואיזה כתר מונח לפניו?

היסוד שכבר הונח — פרישות

- היסוד → פֶּרֶךְ הוא רסון עצמי, פרי הרוח (גלטים ה, 23).
- היסוד → לאחאב לא היה משל על תאוותיו, ויתמכר לעשות רע (מלכים א' כ"א 20).
- היסוד → עָשָׂו בֶּעֱבוּר פֶּת לֶחֶם אַחַת מִכָּר אֶת בְּכוֹרָתוֹ (עברים 12:16).
- היסוד → חוֹה רָאֵתָה + הַתְּאוּתָה + לִקְחָהּ = תְּאוּת הַבָּשָׂר + תְּאוּת הָעֵינִים + גְּאוּת הַחַיִּים (בראשית ג:6; יוחנן א ב:16).
- היסוד → המשיח למד את חוקי המשמעת מן הדברים אשר סבל (עברים 5:8).
- היסוד → המשיח השפיל את עצמו והיה ציית עד מות (פיליפים ב 8).

חלק ב' זה מאשר את אותה האמת מקבוצה חדשה של עדים.

מילות מפתח יווניות

“מתינות” — **G1466 egkrateia** — שליטה עצמית, ריסון ענוה, מתינות: נגד אלה כאלה אין תורה

“מתאפק” — **G1467 egkrateuomai** — להתאפק בעצמו כל המתחרה לשלוט בעצמו הוא מתאפק בכל דבר

“מתון” — **G1468 egkrates** — חזק בדבר, אדיר, בעל שליטה עצמית מתון, צדיק, קדוש, נזיר

“מתון” — **G3525 nepho** — להימנע מיין, להיות מתון, לנצור היו פִּכְחִים, היו עָרִים

“בפיכחות” — **G4996 sophronos** — בְּדַעַת שְׁלֵמָה, בְּמִתּוֹן עלינו לחיות בצניעות, בצדק וביראת אלוהים

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב למשפחת המילים, כי הן שלוש מבית אחד. **G1466 egkrateia**, שלטון עצמי) הוא הפרי עצמו; **G1467 egkrateuomai** (להפעיל ריסון עצמי) הוא עשייתו; **G1468 egkrates** (חזק בדבר) הוא האדם עצמו, כמו בטיטוס א:8 — מיושב, צדיק, קדוש, ממתין. ושלושם בנויים על **kratos** (G2904, כוח) — שלטון, גבורה, חוזק. אלוהים בחר מילה של כוח לפרי הזה. פרישות אינה חולשה; היא כוח המופנה פנימה, אדם השולט בעצמו. ושימו לב ל-**G3525 nepho** (להימנע מיין): שטרונג אומר שמוכנו להיות מיושב, להישאר ער. האדם המיושב הוא האדם הערני.)

מילות מפתח בעברית

“חוק” — **H4910 mashal** — למשול, לשלוט, למלוך משל בְּרוּחוֹ טוֹב מְלֶכֶד עִיר

“חוק” — **H4623 matsar** — שליטה, ריסון מי שאין לו שלטון על רוחו

“מְזוּמָם” — **H7760 sum** — לשים, להניח, לקבוע דניאל שם על לבו אשר לא יתגאל

“נָס” — **H5127 nus** — לברוח, להימלט והוא עזב את בגדו בידה וינס

(מחשבותי האישיות — שני המשלים מדברים תורה אחת בשתי מילים, והבחירה מלמדת אותנו דבר מה. במשלי ט"ז:32 המילה היא מְשָׁל (H4910, למשול) — מילת הממשלה, המשמשת לגבי המאורות שהושמו לממשול היום ולממשול הלילה (בראשית א'18), וליוסף שהושם למושל על כל ארץ מצרים (בראשית מ"ה:8). במשלי כ"ה:28 המילה היא מָצַר (H4623, שליטה), הבאה מן עָצַר (H6113, לעצור). המילה האחת היא שליט על כס המלכות; והאחרת היא הריסון האוחז בחומה. אלוהים חושב את רוחו של האדם עצמו הן לממשלה שיש למשול בה והן לעיר שיש לשמור עליה.)

עוגן הפתיחה

הגלטים 5:22 ופרי הרוח אהבה שמחה ושלוש ארך רוח ונדיבות וחסד ואמונה:

פְּרִי הָרוּחַ = אֲהָבָה + שְׂמֵחָה + שְׁלוֹם + אֲרֶךְ אַפִּים + נְדִיבוּת + טוֹב + אֲמוּנָה.

הגלטים 5:23 וענוה ופרישות אין תורה לנגד עשי אלה: **[G1466 egkrateia]**

ענוה + מתינות (שלטון עצמי) + נגד כאלה אין תורה.

(המחשבות האישיות שלי — שימו לב קודם כל למה שהמתינות (temperance) היא: היא פְּרִי, והפרי שייך לרוח. **G1466 egkrateia**, שליטה עצמית) היא האחרונה מבין התשע הנקובות בשם, והמילה בנויה על **kratos** (G2904, כוח) — כוח פנימי, שליטה על עצמך. הטבע החוטא אינו יכול לגדל פרי זה; הרוח מגדלת אותו באלה ההולכים ברוח. ונגד דברים כאלה אין חוק.)

I. המְשָׁלָה על רוחו שֶׁל אָדָם

A. מְשָׁלִי 16:32 טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר: [H4910 mashal]

מושל ברוחו = טוב מלכד עיר.

(המחשבות האישיות שלי — המילה היא מְשָׁל (H4910, למשול), מילת הממשלה. אלוהים מחשיב את מי שמושל ברוחו שלו יותר מהגיבור, יותר ממי שלוכד עיר. הממשלה הגדולה ביותר היא בפנים.)

B. מְשָׁלִי 25:28 עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לרוחו: [H4623 matsar]

מי אשר אין לו שליטה על רוחו = עיר פרוצה + אין חומה.

(מחשבותי האישיות — כאן המילה היא מָצַר (H4623, ריסון), מהשורש עָצַר (H6113, לעצור): ריסון עצמי. אין ריסון, אין חומות; ובמקום שבו החומות נפרצות, כל אויב נכנס.)

II. חגרו את מתני שכלכם — היו ערים, היו ערניים

1. A. פיטר 1:13 לכן חגרו מתני שכלכם התעוררו וקוו קוה לחסד אשר יבואכם בהתגלות ישוע המשיח: [G3525 nepho]

חגרו את מתני מחשבותיכם + התעוררו + קוו עד הקץ.

1. B. פיטר 5:8 התעוררו שקדו כי מריבכם השטן משוטט כאריה שאג ומבקש את אשר יבלע: [G3525 nepho]

היו ערים, השקדו + שוטן אתכם השטן משוטט כאריה שאג.

(מחשבותי האישיות — פטרוס פותח את איגרתו באומרו, הכינו את מחשבתכם לפעולה, היו פייכחים; והוא מסיים אותה באומרו, היו פייכחים, היו ערים. ולקראת הסיום הוא מראה מדוע: האויב שלכם. nepho (G3525, להימנע מיון) פירושו להיות מיושב בדעתו, להישאר ער. המחשבה הבלתי מוכנה היא כעיר ללא חומות; ואריה מסתובב סביב, מחפש את מי לטרוף.)

III. בני היום — נשקד ונהיה מתונים

1. A. סלונים 5:6 לכן אל נא נרדם כמו האחרים כי אם נשקד וננזר: [G3525 nepho]

אל נא נישן כאשר ישנים האחרים + אלא נשקד ונהיה ערניים.

1. B. סלונים 5:8 ואנחנו בני היום ננזרה נא ונלבש את שריון האמונה והאהבה וככובע את תקות הישועה: [G3525 nepho]

אנחנו אשר ליום נהיה ערים + שריון האמונה והאהבה + וכובע תקות הישועה.

(המחשבות האישיות שלי — הישנים בלילה ישנים, והמשתכרים בלילה משתכרים (תסלונים א' 5:7); אך אתם בני היום. שימו לב במה האדם המתאפק לובש: שריון, וכובע. הפכחון הוא שריון. והכובע הוא התקווה — המוח הפכח הוא מוח המקווה, כפי שגם פטרוס אומר: היו פכחים, וקוו עד הקץ.)

IV. אל תמלך החטא — לא תחת שלטון של דבר

1. A. הקורינתיאנים 6:12 הכל הוא ברשותי אך לא כל דבר יועיל הכל הוא ברשותי אך לא ישעבדני דבר:

[G1850 exousiazō]

הכל מתר לי + הכל איננו מועיל + לא אשלט תחת יד כל.

(המחשבות האישיות שלי — exousiazō (G1850, להפעיל שלטון על) — לפי Strong's, פירושו: להביא תחת השלטון של. הנה המבחן של האדם המרוסן ביחס לדברים המותרים: לא רק, האם זה מותר? אלא, האם יהיה לזה שלטון עליו? דבר מותר השולט בך הפך להיות אדונך; ואיש לא יכול לשרת שני אדונים.)

B. הרומאים 6:12 אם כן אפוא אל תמלך החטא בגופכם אשר ימות לנטות אחריה בתאותיו: [G936 basileuo]

אל תמלוך החטא בגופכם המת.

C. הרומאים 6:13–6:14 (KJV 6:13) גם אל תכינו את אבריכם להיות כלי עול לחטא אך תכינו את נפשכם לאלהים כחיים מעם

המתים ואבריכם כלי צדקה לאלהים כי החטא לא יוכל למשל עוד בכם יען אינכם תחת יד התורה כי אם תחת יד החסד:

[G3936 paristemi]

אל תעמידו את אבריכם לחטא + העמידו את עצמכם לאלהים + את אבריכם לכלי צדק.

D. הרומאים 13:14 כי אם לבשו את האדון ישוע המשיח ודאגו לבשרכם אך לא להגביר התאות: [G4307 pronoia]

לבשו את האדון ישוע המשיח + ולבשו אל תעשו פרנסה למלא תאוותי.

(המחשבות האישיות שלי — basileuo (G936, למלוך) היא המילה עבור מלך: החטא מחפש כיסא בגוף בן-התמותה, וההתאפקות אומרת, הוא לא ימלוך. pronoia (G4307, מחשבה מוקדמת) היא הכנה — תכנון זהיר מראש. האדם השולט בעצמו אינו עושה הכנה לטבע החוטא; הוא אינו אוגר אספקה לאויבו. הוא לובש את האדון ישוע המשיח, ומקדיש את איברי גופו לאלוהים.)

ה. הלב המי־מועד, והאיש המתון

A. דְּנִיָּאל 1:8 וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפתבג המלך וביין משתיו ויבקש משר הסריסים אשר לא יתגאל:
[H7760 sum]

דְּנִיָּאל שָׁם עַל לְבוֹ → אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאֵל.

(המחשבות האישיות שלי — sum (H7760, to set) פירושו לשים, להניח: דניאל שם זאת על לבו לפני שמנת המלך הוצבה לפניו. ההחלטה קדמה למנה. פרישות אינה נולדת בשעת הניסיון; היא נחרצת מראש.)

B. 1 הקורניתאנים 9:25 וכל העמד להאבק ינזר מכל דבר המה לקחת כתר נפסד ואנחנו לקחת כתר אשר איננו נפסד:
[G1467 egkrateuomai]

וכל העמד להאבק ינזר מכל דבר → כתר אשר איננו נפסד:

(המחשבות האישיות שלי — כאן המילה היא הפועל, egkrateuomai (G1467, לתרגל ריסון עצמי) — מתינות במעשה. ושימו לב למידה: מרוסנים בכל הדברים, לא בחלקם. אלה הרצים לקראת כתר שיירקבו מותרים על דברים מותרים רבים למען פרס אחד; על אחת כמה וכמה אנחנו, הרצים לקראת כתר שלא ירקב לעולם.)

פי שניים

מְשָׁלִי 16:32 טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר: [H4910 mashal]

מוֹשֵׁל בְּרוּחַ = טוֹב מִלְכָּד עִיר.

מְשָׁלִי 25:28 עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצר לרוחו: [H4623 matsar]

מִי אֲשֶׁר אֵין לוֹ שְׁלִיטָה עַל רוּחוֹ = עִיר פְּרוּצָה + אֵין חוֹמָה.

1 הקורניתאנים 9:25 וכל העמד להאבק ינזר מכל דבר המה לקחת כתר נפסד ואנחנו לקחת כתר אשר איננו נפסד:
[G1467 egkrateuomai]

כָּל הַמִּתְאַמֵּן לְהִתְחַרֵּת שׁוֹלֵט בְּעַצְמוֹ בְּכָל.

(מחשבותי האישיות — הצבתי את שני המשלים זה לצד זה, כי שניהם מדברים בתמונת עיר. מי שמושל ברוחו טוב ממי שלוכד עיר; ומי שאין לו מְשָׁלָה על רוחו הוא עצמו עיר — פרוצה, ואין לה חומה. אותה הרוח היא אם עיר שמורה ובטוחה ואם עיר פרוצה, וההבדל הוא המשילה. ואז פולוס קם כעד השלישי: העטרה ניתנת לְמִאֲפָק, ובכל דבר. כל המתחרה על העטרה חייב תחילה למשול בעצמו; וכתרו אינו נובל לעולם.)

הצל והגשמה

Shadow בְּרִאשִׁית 39:9 איננו גדול בבית הזה ממני ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך באשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדלה הזאת וחטאתי לאלהים: [H2398 chata]

איך אפוא אעשה הרעה הגדולה הזאת + לְחַטָּא לְאֱלֹהִים?

Shadow בְּרִאשִׁית 39:12 ותתפשוהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה: [H5127 nus]

הוא השאיר את בגדו בידה וינס ויצא החוצה.

Fulfillment 2 טימותי 2:22 ברח לך מתאות הנעורים ורדף צדק ואמונה ואהבה ושלוש עם כל הקראים אל יהוה בלב טהור:
[G5343 pheugo]

ברח גם מתאות הנעורים ורדף צדק, אמונה, אהבה, שלום.

(המחשבות האישיות שלי — יוסף הוא הצל של המצווה עוד לפני שהמצווה נכתבה. תשובתו עמדה מוכנה עוד לפני שבא הניסיון — ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים? — ממש כשם שהחלטתו של דניאל עמדה מוכנה עוד לפני המנה. וכאשר תפסה בבגדו, עזב את הבגד וינס — נוס (H5127, לברוח). פאולוס כותב לטימותיאוס אותו הדבר במילה אחת: פִּפְּגוֹ (G5343, לברוח) — ברח גם מתאות הנעורים. שים לב: המילה אינה עמוד והילחם, אלא פָּרַח — ולצד הבריחה, יש הליכה אחריה: רדף אחרי הצדקה, האמונה, האהבה, השלוש. יוסף איבד בגד ושמר על עצמו טהור.)

סיום

2 פיטר 1:6 ובדעת את הפרישות ובפרישות את הסבלנות ובסבלנות את החסידות: [G1466 egkrateia]

אֵל הַדַּעַת אֶת הַפְּרִישׁוּת + אֵל הַפְּרִישׁוּת אֶת הַסְּבָלְנוּת + אֵל הַסְּבָלְנוּת אֶת הַחֲסִידוּת.

טיטוס 2:12 וליסר אתנו אשר נתעב הרשע ותאות העולם ונחיה בעולם הזה בצניעות ובצדק ובחסידות: [G4996 sophronos]

בְּהִתְכַּשְׁתָּנוּ לְרִשְׁעָה וּלְתַאוֹת הָעוֹלָם + נַחֲיָה בְּצִנִּיעוּת וּבְצִדְקָה וּבְחֲסִידוּת.

טיטוס 2:13 ונחכה לתקוה המאשרת ולהופעת כבוד אלהינו הגדול ומושיענו ישוע המשיח: [G1680 elpis]

מִצְפִּים לְתִקְוָה הַמְּבֹרָכֶת הַהִיא + הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ שֶׁל הָאֵל הַגָּדוֹל וּמוֹשִׁיעֵנו יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ.

(המחשבות האישיות שלי — הנה סיכום העדות כולה. הצניעות היא פרי הרוח, ומדרגה בסולם העולה מן האמונה אל האהבה. היא משטר רוחו של האדם עצמו; המחשבה הצנועה המוכנה; הגוף שאינו תחת שלטון איש; לבו הנחוש של דניאל; רגליו הנסות של יוסף. ומי הוא המורה שלה? החסד — חסד האלוהים המביא ישועה מלמד אותנו לומר לא לחוסר-אלוהות ולתשוקות העולם, ולחיות בצניעות, ולצפות לתקווה המבורכת ההיא. האדם המושל ברוחו יכול להניח חלק להיאבד, כי הוא מצפה להתגלות; וכתרו לא יבלה לעולם, ולא יקמל.)

מבחן תרגול

1. גלטים ה':כ"ג — וענוה ופרישות: אין תורה לנגד עשי אלה:

(א) אין דין וחשבון

(ב) אין תורה

(ג) חוסר משוא פנים

2. פטרוס א ה:8 — התעוררו שקדו כי מריבכם השטן משוטט, כ

(א) מלאך אור

(ב) גנב בלילה

(ג) אריה שאג

3. משלי ט"ז:32 — טוב ארך אפים מגבור; ומשל ברוחו מ:

(א) הלכד עיר

(ב) הגיבורים

(ג) ומחלק שלל

4. משלי כ"ה:28 — איש אשר אין מעצר לרוחו הוא כמו:

(א) שן שבורה, ורגל נוקעה

(ב) קיר נוטה, וגדר מתמוטטת

(ג) עיר פרוצה, אין חומה

5. אל הרומיים 13:14 — כי אם לבשו את האדון ישוע המשיח ודאגו לבשרכם אך לא להגביר:

(א) לבשרכם אך לא להגביר התאות

(ב) הגוף, מה תלבו

(ג) המחר

6. 2 פטרוס א':6 — ובדעת את הפרישות ובפרישות:

(א) סבלנות

(ב) חסידות

(ג) חסד אחרים

7. אגרת טיטוס ב:12-13 — וליסר אתנו אשר נתעב הרשע ותאות העולם ונחיה בעולם הזה בצניעות ובצדק ובחסידות: ונחכה ל:

(א) גאולת הנחלה הקנויה

לתקוה המאשרת ולהופעת כבוד אלהינו הגדול ומושיענו ישוע המשיח

(ג) שמים חדשים וארץ חדשה אשר צדק ילין בה

מפתח תשובות: 1-b, 2-c, 3-a, 4-c, 5-a, 6-a, 7-b

איך המחקר הזה מתפצל

איך הצל מביא אור: יוסף ברח ויצא (בראשית 39:12); אך דוד נשאר עוד בירושלים, וירא, ויקח (שמואל ב 4:11) — האיש אשר ברח והאיש אשר נשאר, מוכנים ללימודם שלהם.

כיצד המילים חשובות: החוק במשלי טז:לב הוא משל (H4910, למשול), והחוק במשלי כה:כח הוא מצר (H4623, ריסון) — המילה האחת היא שלטון, והאחרת היא ריסון — סמנו איזו מילה נמצאת באיזה מקום, ומדוע.

→ כיצד הברית החדשה מפרשת זאת: אלה אשר למשיח צלבו את הבשר עם התאוות והחמדות (גלטים ה':24), ואם חיים אנחנו ברוח, נלכה גם ברוח (גלטים ה':25) — הכתובים העומדים מיד אחרי העוגן, מוכנים ללימודם שלהם.

איך זה הוטף: פאולוס דן על צדק, מתינות, ועל הדין העתידי לבוא, ופליקס רעד (מעשי השליחים כ"ד:כ"ה) — אותה המילה EGKRATEIA (G1466, ריסון עצמי) עומדת בהטפה בין הצדק לדין.

כיצד להחיל זאת על עצמך: אֲדַכָּא אֶת גּוֹפִי וְשִׁמְתִּיו לְעֶבֶד (אגרת א אל הקורנתיים ט, 27) — וְכֵן רֹצוּ לְמַעַן תִּשְׁיֻגּוּ (אגרת א אל הקורנתיים ט, 24).

איך זה מגיע לעד: הם עושים זאת להשיג עטרה כלה, אך אנו עטרה בלתי כלה (קורינתיים א' 9:25) — עטרת תהילה אשר לא תיבול (פטרס א' 5:4), ואת התקווה המבורכת ההיא, ההתגלות הנכבדה (טיטוס 2:13).

SOURCES & CREDITS

.Scripture: Modern Hebrew Bible (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated

.Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0)

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0);

.Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain)

.Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1)

.SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) ©